

ŽUPNI LIST

NEDJELJA MUKE GOSPODNE
(CVJETNICA)

Liturgijska godina "C"
Godište XXII., br. 8/2019.

VELIKI TJEDAN

Blagdanom Cvjetnice označava se spomen na svečani Kristov ulazak u Jeruzalem, a ujedno predstavlja i početak Kristove Muke. To je i vidljivo i u dvostrukom otajstvu koje je jasno uočljivo u misnom slavlju: najprije se spominjemo kako je Krist na magaretu ušao u Jeruzalem, a narod mu oduševljeno klicao "Hosana! Hosana!", a zatim se spominjemo Kristove muke, kada je taj isti narod vikao "Raspni ga! Raspni!" Povijesno gledano, ophod na Cvjetnicu ima svoje podrijetlo u prvim stoljećima Crkve (4. st.), kada bi se okupio vjernički puk na Maslinskoj gori i postupno hodio od jedne do druge bazilike, idući prema gradu, pjevajući himne, čitajući čitanja i moleći, a za vrijeme hoda bi nosili u rukama maslinove ili palmine grančice. Kasnije se ta praksa proširila i na Zapad, a posebno je bila svećana u srednjem vijeku, kada se u ophodu na nosiljci nosio evanđelistar umotan u purpurno platno ili bi se na isti način nosio križ bogato okružen cvijećem. Za vrijeme pape Pija XII. (1955. god.) liturgija Cvjetnice, kao i liturgija cijelog Velikoga tjedna, doživjela je značajnu reformu, ali ona nije potrajala s obzirom da je uskoro – s odredbama Drugoga vatikanskoga sabora – propisan i novi oblik slavlja. Tako današnji Misal određuje da se, ako je zgodno, prije jedne svete mise upriliči ophod, odnosno da se narod okupi na odgovarajućem mjestu izvan crkve ili u nekoj manjoj crkvi, noseći u rukama palmine, maslinove ili neke druge grančice, koje svećenik najprije blagoslovi, potom navijesti evanđelje o ulasku Gospodinovu u Jeruzalem, a nakon toga vjernici se, pjevajući određene poklike (Židovska su djeca, Psalm 23, Psalm 46, Slava, čast i hvala ti...), upute u crkvu, gdje će se nastaviti misno slavlje. Blagoslovljene grančice se obično nose kući i zataknju za križ ili se nose u staje. Umjesto redovitoga čitanja evanđelja, na Cvjetnicu se čita (ili pjeva) Muka, i to po Mateju, Marku ili Luki, što će ovisiti o liturgijskoj godini. Tako se u liturgijskoj godini A čita Muka po Mateju, u liturgijskoj godini B po Marku, a u godini C po Luki. Može se upriličiti čitanje po ulogama, s tim da se preporuča da svećenik čita ono što govori Krist. Liturgijska boja na Cvjetnicu nije ljubičasta, kao u ostale korizmene dane, nego je crvena, koja simbolički upućuje na Kristovo mučeništvo. Nekada su svi dani Velikoga tjedna bili naglašeniji u svjetlu pokore, pa je tako bio običaj da se cijeli tjedan posti, da se bdiye, posebno moleći Jeremijine lamentacije (psalmi iz Knjige Tužaljki), da se ostave po strani svi težački poslovi koji nisu nužni, te da se na takav način i tijelo i duša vjernika skrušenije suživi s Kristovom patnjom, oplakujući vlastite grijehе i grijehе svih ljudi. Danas su u tom svjetlu svoje značenje izgubili Veliki ponедjeljak, Veliki utorak i Velika srijeda, iako je naravno njihov smisao i dalje takav da nas vode kroz snažno proživljavanje Kristova vazmenoga otajstva, te nas pozivaju na intenzivniju i pokoru i molitvu... (Nastavak na 3. stranici)

LITURGIJSKA ČITANJA

1. čitanje: Iz 50,4-7.

Otpjevni psalam: Ps 22,8-9.17-20.23-24.

2. čitanje: Fil 2,6-11.

Evangelije procesije: Lk 19, 28-40.

U ono vrijeme: Isus nastavi put uzlazeći u Jeruzalem. Kad se približi Betfagi i Betaniji, uz goru koja se zove Maslinska, posla dvojicu učenika govoreći: »Hajdete u selo pred vama. Čim uđete u nj, naći ćete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i dovedite. Upita li vas tko: 'Zašto drijesite?', ovako recite: 'Gospodinu treba.'«

Oni koji bijahu poslani otidoše i nađoše kako im bijaše rekao. I dok su drijesili magare, rekoše im gospodari: »Što drijesite magare?« Oni odgovore: »Gospodinu treba.« I dovedoše ga Isusu i staviše svoje haljine na magare te posjednuše Isusa.

I kuda bi on prolazio, prostirali bi po putu svoje haljine. A kad se već bio približio obronku Maslinske gore, sve ono mnoštvo učenika, puno radosti, poče iza glasa hvaliti Boga za sva silna djela što ih vidješe:

»Blagoslovjen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!«

Nato mu neki farizeji iz mnoštva rekoše: »Učitelju, prekor svoje učenike.« On odgovori: »Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje će vikati!«

Riječ Gospodnja!

RASPORED USKRSNIH ISPOVIJEDI

CVJETNICA, 14. travnja:

14⁰⁰ i 15³⁰ – Buna

PONEDJELJAK, 15. travnja:

9⁰⁰, 16⁰⁰ i 19⁰⁰ - Sv. Matej ap. i ev.

UTORAK, 16. travnja:

9⁰⁰, 15⁰⁰ i 19⁰⁰ – Katedrala

SRIJEDA, 17. travnja:

9⁰⁰, 16⁰⁰ i 19⁰⁰ - Sv. Ivan ap. i ev.

N 14 CVJETNICA

P 15 Teodor, Krescencije, Rastislav

U 16 Benedikt, Bernardica, Leonida, Optat

S 17 Šimun, Inocent, Robert

Č 18 Veliki četvrtak

P 19 Veliki petak, post i nemrs

S 20 Velika subota

Ponedjeljak, 15. 4. 2019.

7,00 Ljilja Rozić za + brata Vicka Merđžu

7,30 Nada Leko za + supruga Tomislava, roditelje Mirka i Šimu i ostale ++

7,30 Čankica Kožul za + supruga Jozu (1. god.)

7,30 Anto Puljić i obitelj za ++ roditelje Matu i Maru

18,00 Marica Martinović za + supruga Željka i ostale ++ iz obitelji Martinović i Jelčić

Utorak, 16. 4. 2019.

7,00 Nikola i Mara Bevanda za ++ roditelje Andriju i Franku, Iliju i Šimu, braću Franu i Martina i ostale ++

7,30 Mladen Martinović za + oca Adama

7,30 Iva Šunjić za + supruga Silvestra

7,30 Slavica Martinović za ++ roditelje Marijana i Ružu, brata Stipu, sestru Katu i ostale ++ iz obitelji Bradarić

18,00 Nataša Božić za + supruga Dalibora i ostale ++ iz obitelji

Srijeda, 17. 4. 2019.

7,00 Dragica i Anica Marić za ++ majku Stanu, punca Franju Drilo, strica Andriju, Ivu i ostale poginule u Trusini

7,30 Irena za + sestru Zrinku, roditelje Slavka i Andu Ivanković

7,30 Marinko Miličević za ++ roditelje Peru i Anicu, brata Stjepana

18,00 Zvonimir Mucić i obitelj za + suprugu Margaretu

18,00 Djeca za ++ roditelje Peru i Veru Kovač

Četvrtak, 18. 4. 2019.

11,00 Misa posvete ulja

18,00 Misa večere Gospodnje

Petak, 19. 4. 2019.

8,00 - 12,00 Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramenu uz Kristov grob

15,00 Križni put na Hum

19,00 Obredi Velikog Petka

Subota, 20. 4. 2019.

8,00 - 12,00 Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramenu uz Kristov grob

20,00 Obredi Velike Subote i Vazmeno bdijenje

Veliki četvrtak

Na veliki četvrtak ujutro slavi se samo jedna Sv. misa - posvete ulja u cijeloj biskupiji, a slavi je biskup u zajedništvu sa svojim svećenicima. Tada biskup blagoslovila i posvećuje ulja koja će se tijekom godine koristiti za krštenje, potvrdu, bolesničko pomazanje, sveti red. Također, tada svi svećenici obnavljaju svoje svećeničke zavjete, što je vrlo znakovito s obzirom da je Krist na Posljednjoj večeri ustanovio euharistiju i sveti red. Navečer se u svakoj župi slavi Misa Večere Gospodnjeg, kojom, započinje Sveti trodnevljie. Riječ je o spomenu na Kristovu Posljednju večeru, kada je ustanovio euharistiju i darovao nam se pod prilikama Kruha i Vina. Stoga je liturgijska boja bijela, a opći ton je slavljenički. Ipak, uočljiv je i pokornički karakter, između ostalog i tako što će, dok se pjeva Slava, zazvoniti zvona i više neće zvoniti do Vazmenoga bdjenja. Liturgijske odredbe propisuju da se nakon čitanja evanđelja može izvršiti obred pranja nogu, a kao spomen na Kristov čin ljubavi i poniznosti izvršen na Posljednjoj večeri, odnosno na to da je Krist apostolima oprao noge i time im pokazao kako ga treba naslijedovati. Ovim činom pastire crkve se napominje da su odabrani od Boga za služenje drugima. Nakon mise se Svetootajstvo prenese u pokrajnju kapelu ili pomoćno svetohranište, a svi se ukrasi s oltara odnesu. Simbolički to pokazuje kako započinje vrlo ozbiljno vrijeme Kristove muke. U mnogim crkvama vjernici ostaju u tihoj molitvi i na klanjanjanju pred Svetootajstvom, kao spomen na Kristovu molitvu u Getsemanskom vrtu, kada su njegovi učenici pozaspali, dok se Otkupitelj svijeta znojio krvavim znojem. Istovremeno pozvani smo svi da se makar kroz tih sat vremena intenzivnije suoživimo s njegovom patnjom, promišljajući o svemu onome što se zbivalo nakon Posljednje večere.

Veliki Petak

Veliki petak označava spomen na dan Kristove smrti, pa stoga toga dana ne može biti mise, nego se slave obredi Velikoga petka. Posebno je svečan početak, koji počinje u tišini, bez pjesme, na način da svećenik, kada dođe do oltara, klekne ili legne okrenut licem prema dolje, te se u sebi moli. Taj obred prostracije za mnoge je vjernike najpotresniji i najznakovitiji. I na Veliki petak se, kao i na Cvjetnicu, čita ili pjeva Muka po Ivanu. Za Veliki je petak znakovita i posebna sveopća molitva, u kojoj se moli za razne potrebe i osobe. U njoj se tako moli za Crkvu, za papu, za biskupe, za sve kršćane, za Židove, za nevjernike, itd. Posebno emotivan trenutak je vezan uz obred ljubljenja križa, a koji započinje tako da se donese platnom prekriveni drveni križ i u tri koraka postupno otkriva, uz pjevanje svećenika, svaki puta višim glasom, zazivom: "Evo drvo križa na kom Spas je svijeta visio", na što narod u šutnji poklekne, te uzvraća pjevajući: "Dodite, poklonimo se!" Nakon toga svećenik i ministrantri pokleknu i poljube križ, a potom to čine i svi ostali vjernici. Za to se vrijeme pjevaju prijekori, odnosno pjesme koje označavaju tužbe raspetog Krista za nezahvalnost puka (Puče moj). Zaključni dio obreda Velikoga petka čini pričest s hostijama koje su posvećene na Veliki četvrtak jer na Veliki petak nema mise. Na samom kraju obreda svećenik i narod se razidu u tišini i na takav se način pripreme i na subotnju grobnu šutnju.

Velika subota

Velika subota predstavlja spomen na Kristov počinak u grobu, pa je sasvim razumljivo što toga dana nema ni mise ni pričešćivanja. Vrata crkve bi trebala biti cijeli dan otvorena, kako bi se vjernici mogli pomoliti na Kristovu grobu. Na Veliku subotu uvečer slavi se Vazmeno bdjenje - slavlje spomena na Kristovo oslobođiteljsko djelo - muku, smrt i uskrsnuće, po kojima smo spašeni. Riječ je o slavlju koje želi pokazati snagu Kristova prijelaza iz smrti u život, te pobuditi u nama nadu da ćemo i svi mi jednoga dana, na sličan način prijeći iz ovoga u vječni život. Liturgija vazmenoga bdjenja sastoji se od četiri dijela: službe svjetla, službe riječi, krsne službe i euharistijske službe. Služba svjetla započinje paljenjem i blagoslovom ognja, odnosno vatre koja se naloži u blizini crkve i pripravom uskrsne svijeće na kojoj su urezana grčka slova alfa i omega - kao znak da je Krist početak i svršetak svega, te tekuća godina. Zatim svećenik pali uskrsnu svijeću od ognja i s njom ulazi u crkvu, koja je u mraku. Dok ulazi, tri puta pjeva, svaki puta višim glasom: "Svjetlo Kristovo!", na što vjernici odgovaraju: "Bogu hvala!" Pri tome pale svoje svijeće od uskrsne, te se na takav način osvjetljava cijela crkva, a na koncu se i pali svjetlo. Uskrsna svijeća simbolizira uskrsloga Krista – novo Svjetlo koje rasvjetljuje narode i donosi Život. To potvrđuje i posebno svećani hvalospjev svijeći, "Exultet", koji potom slijedi. On nam između ostaloga svrača pozornost na teologiju prijelaza iz smrti u život, iz žalosti u radost, iz raspadljivosti u neraspadljivost. Vrlo su znakovita i misna čitanja Vazmenoga bdjenja. Tako se najprije čitaju tekstovi iz Staroga zavjeta, a nakon svakoga se pjeva psalam, te svećenik moli kratku molitvu. Nakon posljednoga starozavjetnoga čitanja svećenik zapjeva "Slava Bogu na visini" a potom se čita poslanica, i pjeva svećani Aleluja, te slijedi evanđelje. Ponovno počinju svirati orgulje, pale se svijeće na oltaru i zvone sva zvona. Nastupa, dakle, radost jer je Krist uskrsnuo, pobijedio smrt, a nama otvorio rajske dveri. Treći dio Vazmenoga bdjenja je krsna služba, a u njoj svećenik blagoslovi vodu kojom će novokrštenici biti krštavani sve do Duhova. Njome tada blagoslovi i sve okupljene vjernike. Na koncu slijedi euharistijska služba, kao vrhunac svega slavlja.

**Župa Katedrala - Marija Majka Crkve,
Nadbiskupa Čule bb; 88 000 Mostar;
tel: 036/331-353; fax: 036/330 -185.**
Župnik: don Luka Pavlović;
**Župni vikari: don Ante Brajko, don Niko Luburić,
don Davor Berezovski i don Ilija Petković**
Sestre milosrdnice:
s. Ernestina Zovko i s. Matea Krešić.

**Župni ured je otvoren:
Radnim danom: 8³⁰-12⁰⁰ i 15⁰⁰-17⁰⁰;
subotom 8³⁰-12⁰⁰; te redovito nakon svete Mise.
Za hitne slučajevje u svako doba.
e-mail: katedrala.mostar@gmail.com;
www.katedrala-mostar.info**

NAŠI DAROVATELJI - ŽUPNE I LITURGIJSKE OBAVIJESTI

CARITAS - KRUH SV. ANTE

Anka Tomić 20, N.N. 10, Iva Vasilij 30, N.N. 15, N.N. 30, N.N. 30, N.N. 50, N.N. 10, Ob. Bijaković i Martinović 20, Mara Hambašić 50, N.N. 50, N.N. 5, N.N. 20, N.N. 30, N.N. 20, Božo Stojić 10, Slavka Zovko 10, N.N. 20, N.N. 50, N.N. 10, Andrija Bevanda 50, Ilija Marić 10, Ruža Čavar 5, N.N. 10, Ante Pavlović 50, Tomo Lučić 20, N.N. 10, Ob. Bevanda 30, N.N. 5.

REDOVINA

N. N. 100, N.N. 50, Ob. Božić 50, Pero Pehar 50, N.N. 100, N.N. 100, N.N. 100, Miroslav Karačić 50, N.N. 30, Dalibor Raspudić 50, N.N. 5, Nikola Antunović 100, Miro Alilović 100, N.N. 100, Božo Stojić 50, Ljilja Rozić 50, Branko Barbarić 50, N.N. 100, Ob. Zorana Lasića 100, Franjo Kožul 50, Ob. Knezović 50, Andrija Bevanda 50, Petar Marić 50, Marinko Bošnjak 100, Tomo Lučić 50, Ob. Bevanda 100, Maja i Željko Budimir 100.

ZA CRKVU

N.N. 50, Ob. Sesar 100, N.N. 20, Ivanka Oškerica 20, Leo Puce 50, Ob. Maslać 50, N. N. 50, Tomo Lučić 30, Mara Barbarić 100, Ob. Iličić 100, Maja i Željko Budimir 50.

ŽUPNI LIST

N.N. 10, Andrija Bevanda 10.

Zahvaljujemo svim našim darovateljima!

Mario, Majko Kristova i Majko Crkve, nastani se u našim obiteljima da u njima vlada ozračje nazaretskog doma: ljubav, radost, mir i odanost volji Očevoj!

ŽUPNI LIST izdaje Katedralni župni ured Marije Majke Crkve u Mostaru.

Uređuje don Davor Berezovski, odgovara don Luka Pavlović, župnik. Župni list izlazi svakog drugog tjedna.